

**PESCADERÍA, UN BARRIO
OCULTO NO CENTRO**

Obradoiro participativo

Pescadería 20

[Pescadería]

[Pescadería]

Un barrio oculto no centro

A 'Cidade xenérica' tal e como foi descrita por Rem Koolhaas no seu texto de 1994 (1), trouxo ao centro do debate urbanístico unha realidade que parecía estar a se abrir paso apresuradamente no devenir da urbe contemporánea. Man a man da globalización económica, e quizais como distopía patolóxica do proxecto moderno, Koolhaas describía unha paisaxe urbana idéntica en todas as cidades do planeta, caracterizada pola uniformidade, unha 'neutralidade' só aparente, a disolución das singularidades sociais, xeográficas e culturais, e a primacía das grandes infraestruturas e redes como nodos de proliferación do 'pensamento único'. Esa cidade indeterminada, xenérica e omnívora era promovida por grandes grupos de poder económico transnacional coa acquiescencia dos gobernos locais, desbordados ante o imperativo do éxito económico no novo escenario de escala planetaria, e materializábase a través dun novo programa arquitectónico no que o pequeno comercio era substituído por franquías e 'shopping malls', onde o cidadán sedentario daba lugar a un novo urbanita nómada e desterritorializado, e onde a uniformidade arquitectónica era articulada unicamente a través de súper-intercambiadores, grandes edificios 'espectáculo' e redes metropolitanas: o local imploraba esmagado pola gran maquinaria uniformadora capitalista, e a preexistencia histórica era fosilizada mediante a xentrificación

e o pintoresquismo de 'parque temático'. O mundo atomizábase nunha multiplicidade de 'cidades estado' que funcionaban como órganos de goberno, xerarquizadas en función do seu peso económico nun novo organigrama de escala planetaria, e cuxo fin último era a xestión do Cabalo de Troia da globalización.

Como concepto, a Cidade Xenérica pode parecer aterradora ou paradóxicamente saudable, pero en calquer caso non é máis que a irrupción na literatura arquitectónica dun asunto e un estado de ánimo que levaban xa décadas resultando cruciais no pensamento sociolóxico e filosófico. Xa nos anos 70 Francois Lyotard (2) advertía dos perigos dun novo modelo de 'Economía libidinal' baseada na sedución e o desexo, e que dinamitaba as relacións biunívocas da paradigma marxista de infraestrutura / estrutura / superestructura.

Deleuze(3) denunciou a desterritorialización do home contemporáneo e a necesidade de re-construírse unha identidade nunha paisaxe de fluxos e códigos totalizadores, nun novo escenario global dominado pola esquizofrenia do mercado libre de escala planetaria, cuxo desenvolvemento parecía requirir a desaparición desa obstrución incómoda á axenda globalizadora que é o singular, o histórico, o local. Desde a socioloxía, Alain

Referencias bibliográficas

(1) [KOOLHAAS, Rem; 'La ciudad Genérica', GG, Barcelona, 1994.]

(2) [LYOTARD, Francois; 'Economía Libidinal', Fondo de Cultura Económica, Buenos Aires, 1974]

(3) [DELEUZE, Gilles; 'Mil Mesetas, capitalismo y esquizofrenia', ed. Pretextos, Valencia, 1980.]

De esquerda a dereita
Localización do barrio da
Pescadería. Serie fotomontaxe.

Touraine(4) propuña o termo 'sociedade posindustrial' ou 'sociedade programada' para cartografiar un mundo de capitalismo difuso e extensivo que operaba mediante dispositivos subliminares non moi distantes das 'sociedades de control' descritas por Foucault(5), e tendente a aniquilar toda situación de heterodoxia ou disidencia ideolóxica mediante sutís procesos uniformadores. A operatividade dos gobernos aparecía moi limitada pola potencia das estruturas bancarias e comerciais globais, e os estados nacionais transformáronse en maquinarias burocráticas obsoletas, fronte ás que sociólogos da importancia de Claus Offe(6) ou Alberto Melucci (7) propuñan unha acción social de resistencia baseadas no cooperativismo, a reivindicación das singularidades identitarias e a acción micropolítica desde o día a día cotián.

Pero esa cidade xenérica non crecía na nada, non só tomaba corpo nas periferias ou nas urbes emerxentes: a súa estratexia de proliferación era vírica, crecía por contaxio, e o seu éxito empezaba pola conquista dos núcleos urbanos históricos, reinventados como centros de mando territoriais sometidos ao imperio emerxente do global.

O debate ao redor da neutralización do singular alcanza non só ás grandes megalópolis das que falaba

Koolhaas, senón que en calquer pequena capital de provincias pódense rastrexar os seus efectos: nunha cidade como A Coruña sentimos xa as consecuencias da súa chegada, non só 'por activa' nas grandes intervencións a escala metropolitana, senón 'por pasiva' nos seus efectos colaterais sobre ámbitos que no novo organigrama económico-político deixan de resultar competitivos.

A 'Cidade xenérica' non son só o grande porto exterior, os grandes lotes residenciais da periferia, a multiplicación do 'mall' e o edificio-espectáculo, as franquías, os multicines e as multinacionais.

O seu músculo alcanza outras latitudes: por abandono e decadencia, o centro urbano, antigo núcleo identitario e icónico de 'a alma da cidade', está a sufrir aceleradamente a onda expansiva deste seísmo cuxas mutacións alteran a natureza do espazo colectivo, a relación entre centro e periferia, o vínculo entre vivenda e lugar de traballo e, en fín, o modo de vida do cidadán e a súa harmonía coa contorna construído.

O uso cotián da toponimia ponnos na pista da vixencia do fenómeno: o espazo ao que todo coruñés se refire hoxe cun aséptico e neutral 'o centro' era até fai moi pouco coñecido como 'a pescadería',

(4) [TOURAINÉ, Alain; 'La sociedad posindustrial', ed. Ariel, Barcelona, 1969.]

(5) [FOUCAULT, Michel; 'Vigilar y castigar', ed. Siglo XXI, Madrid, 1975]

(6) [OFFE, Claus; 'Partidos políticos y nuevos movimientos sociales', ed. Sistema, Madrid, 1988]

(7) [MELUCCI, Alberto; 'Acción colectiva, vida cotidiana y democracia', Colegio de Mexico AC, Mexico D.F., 1996]

un termo profundamente arraigado no imaxinario colectivo e que se refería a un barrio próspero e con personalidade, cuxas singularidades comezan a ser esquecidas por mor das inercias derivadas da súa condición de Centro.

Esa dialéctica (non sempre pacífica) entre a natureza 'barrio' e a natureza 'centro', deriva nunha situación de fluctuacións e tensións que aceleran o desequilibrio interno e a decadencia daquelas zonas que, por motivos complexos e de moi diversa índole, resistense a atopar acomodo no novo modelo de Cidade Xenérica Global.

'A pescadería', como termo, débese á secular vinculación histórica entre o barrio e o mar: situado no ismo da Coruña, viviu as súas épocas de maior esplendor en relación da prosperidade do porto, co que mantiña unha relación de simbiose pacífica. O barrio albergaba as grandes institucións de poder económico e institucional (concello, goberno civil, Banco Pastor, espazo social simbólico...) pero baseaba a súa sustentabilidade económica e social na harmonía entre vivenda e sector servizos. As súas rúas albergaban pensións para o mariñeiro, tascas e cantinas, pequeno comercio, artesanazgo, mercados de barrio e, claro, pescaderías.

De esquerda a dereita
Instalación na praza Pastoriza, dentro do proxecto 'pescadería, un barrio oculto no centro' para 'a cidade dos barrios'. 30 de Abril de 2010.

Delimitación barrio da Pescadería, na cidade de A Coruña.
[*]

Na páxina anterior de esquerda a dereita

Pescadería logo

Instalación na praza Pastoriza, dentro do proxecto 'pescadería, un barrio oculto no centro' para 'a cidade dos barrios' . 30 de Abril 2010.
[*]

(8) [PXOM 2008, CONCELLO DE A CORUÑA, equipo redactor: BAU arquitectos]

O coidado e manutención das súas redes sociais corría a cargo do viciño, e a súa vinculación ao porto daba carta de identidade a unha cidade cuxa 'aura' no imaxinario colectivo sempre tivo moito de mariñeira.

Sería necesario un debate en profundidade sobre como o inminente P.X O U.M.(8) xestiona esa crise da vella cidade histórica e identitaria, e pon en funcionamento os dispositivos urbanísticos implicados na consecución desa hipotética e temida 'cidade xenérica'.

Centrándonos na análise que ofrece o plan respecto diso da zona da Pescadería, a acción estratéxica de maior envergadura para o barrio é a eliminación do antigo porto e a implantación dun gran lote residencial e de espazo público na súa antiga localización. Valorar a potencial agresividade (no social, o cultural e o económico) da devandita decisión excede os límites deste traballo, pero a priori parece en sintonía coas últimas intervencións municipais na zona: a aposta por grandes edificios dotacionais de escala metropolitana (fundacións, palacio de congresos, porto deportivo), a promoción da hostalaría de nivel medio-alto (até catro grandes hotéis chegan a rodear o barrio), a aposta por unha economía de servizos ligada a multinacionais e grandes empresas sen

vinculación coa cidade, e a teatralización de certos espazos históricos en base ao seu pintoresquismo e atractivo para o turista.

O mesmo P.X.O U.M limitase a catalogar e protexer certos espazos puntuais na zona de Cordelería-Orzán polo seu interese arquitectónico e ambiental, sen propor medidas concretas orientadas a promover a súa prosperidade económica neste contexto no que o empuxe dos fenómenos globais non fan senón asfixiar cos seus prerrogativas a sustentabilidade do tecido social existente. Quizais o máis significativo que o P.X.O U.M ofrece sobre a Pescadería en canto barrio, é por omisión.

Mentres as forzas económicas implicadas no plan debaten a conveniencia ou non dos aspectos centrais a longo prazo da cidade, o barrio parece quedar obsoleto, fóra de plano.

A chegada das grandes superficies e a nova forma de vida ligada ao coche, minguou severamente a capacidade de reacción do comercio local e familiar existente hai unhas décadas, e que agora mostra a súa impotencia para competir co empuxe da nova cidade xenérica que aposta pola condición de centro.

Fenómenos como o botellón, a prostitución ou o lecer nocturno (que ocupan o barrio en base á súa centralidade) e o colapso do modelo económico familiar preexistente, propiciaron a fuxida á periferia das familias traballadoras, de tal sorte que a poboación da zona mostra unha das maiores taxas de envellecemento da cidade. Iso deriva na ausencia de grupos de presión social verdadeiramente eficientes e con capacidade para funcionar como contrapeso á presión do mercado do chan: desta maneira, proliferan os fenómenos de deterioración arquitectónica e ruína.

A especulación entrou en certas zonas céntricas en forma de grandes promotoras que, ante o desinterese municipal polo barrio, compran edificios en semiruína e habitados unicamente por anciáns, que se deixan sen coidar ata que a inevitable deterioración permita o seu derrubamento e substitución por edificacións de nova planta. Todo iso vinculado a unha aposta silenciosa pola xentrificación a medio prazo: a substitución da masa social que historicamente ocupou o

barrio (esencialmente, clase traballadora) por novos cidadáns de maior poder adquisitivo, que demandan outro tipo de estrutura económica incompatible coa xa existente.

Nesta situación de litixio entre dous modelos de cidade (aquela singular e cargada de memoria, e a súa némesis xenérica, neutra e global) un dos grandes damnificados é o espazo público.

Este concepto invoca un debate que, de novo, excede os límites deste traballo: as novas formas de socialización e a súa formalización na cidade fronte ao empuxe das formas de vida posmodernas é unha cuestión estrutural ao urbanismo contemporáneo, e que desborda a natureza do exercicio exposto: con todo, a nosa aposta desde o principio estivo vinculada a certa liña de pensamento que promove o aproveitamento de zonas mortas e espazos potenciais como forma de revitalizar o espazo público sen necesidade de optar por grandes cirurxías urbanas ou estratexias lexislativas maximalistas.

A entidade espacial da Pescadería exténdese na dirección lonxitudinal leste-oeste 880 metros. Delimitada o leste pola Praza de María Pita e pola rúa Juana de Vega ao oeste, pola enseada do Orzán e a baía da Mariña ao norte e sur respectivamente.

O barrio da Pescadería presenta un tecido de gran heteroxeneidade. Cara a baía sur a morfoloxía primitiva se definía a partires das mazás de grandes dimensións, con amplias superficies de espazo vacante no seu interior, destinadas na súa orixe a hortas urbanas.

Na vertiente norte o tecido fragmentábase en micromazás, (5 metros de cruxía), como modo de asegurar o soleamento, neutralizando a desfavorable orientación.

Aparecían tamén mazás lonxitudinaís ocupadas por industrias e almacéns que actuaban como pantalla de protección contra o vento.

Arriba

Plano da Pescadería no século XVIII (según Estrada Gallardo, F.)

[VVA; La Coruña, metrópoli regional. Caixa Galicia, A Coruña, 1990.]

Na páxina seguinte

Barrio da Pescadería, primavera 2010.

[*]

O Plan Especial de Reforma Interior (PERI), do ano 1998 supuso un claro elemento de destrución urbana.

Limitado nas súas perspectivas, fai un tratamento do patrimonio selectivo e xerarquizador, sacrificando o patrimonio menor de caseiro. En ningún caso realiza unha labor de verdadeira rehabilitación, sendo a súa ferramenta principal de actuación o 'fachadismo'.

O novo Plan Xeral de Ordenación Urbana de A Coruña o incorpora a o seu documento sen un posicionamento crítico claro.

Tentamos explorar a capacidade dun tecido urbano histórico, singular, heteroxéneo e plural de xerar os seus propios dispositivos de resistencia fronte ao xenérico, o regulado e o parasitario. Buscamos unha acción sinxela que, mobilizando pequenas e silenciosas forzas xa implantadas no barrio, e aproveitándonos da súa peculiar forma xeográfica, fose capaz de servir como alternativa ao modelo urbano da rúa-corredor transformada en centro comercial aberto, o lecer xeneralista para masas anónimas, e a normalización uniformadora propias dos espazos regulados en base á especulación económica.

Escolleuse a proxección de cinema na rúa,; tratábase de que os viciños se reunisen no espazo público, sen a necesidade dunha 'reivindicación' política como xustificación do acto, e polo mero pracer de gozar dun espazo cuxo uso correspóndelles lexitimamente.

Unha actividade que non necesita de militancias para a súa asistencia, e que, pacificamente, serve de exemplo da multiplicidade de alternativas potenciais e de pequena escala ás que apelar para reactivar áreas urbanas en decadencia programada. Trátase, pois, dun exercicio de resistencia do barrio, e de reinvenção do cotián en sintonía co pensamento de Michel de Certeau(9).

De esquerda a dereita

Instalación na praza Vista, dentro do proxecto 'pescadería, un barrio oculto no centro' para 'a cidade dos barrios'. 29 de Abril de 2010. [9]

PXOM 2008. Documento para aprobación inicial. Plano 1.5.2 Tecidos e formas de crecemento. Casco vello, detalle. [CONCELLO DA CORUÑA, equipo redactor: BAU arquitectos]

(9) [de CERTEAU, Michel; 'La invención de lo cotidiano' Universidad Iberoamericana, México D.F., 1980]

Dereita

PXOM 2008. Documento para aprobación inicial. Plano 1.5.2 Tecidos e formas de crecemento. En granate 'casco vello'. En granate escuro: barrio da Pescadería. [CONCELLO DA CORUÑA, equipo redactor: BAU arquitectos]

Optando polas proxeccións cinematográficas, foi sinxelo atopar no propio barrio un aliado para a acción: o Centro Galego das Artes dá Imaxe, alí ubicado, ofrece cinema de calidade a escasos metros dos grandes multicines do porto, e as súas proxeccións acoden (inesperadamente) moitos dos habitantes da Pescadería.

A colaboración co CGAI resultou perfectamente adecuada aos plantexamentos da intervención: trátase dunha institución na que prima a aposta pola calidade fronte ao xeneralismo, de relación persoal e próxima co espectador, de pequenas dimensións e maneiras artesanais, allea ao intervencionismo político e ás presións económicas.

Con eles pactamos a procura de vellas películas cuxo contido tivese que ver dun modo ou outro coa problemática da evolución das cidades e o seu impacto sobre a vida cotiá dos seus habitantes: deste xeito, xunto a filmacións documentais da cidade tal e como era hai unhas décadas, propúxosenos a proxección de

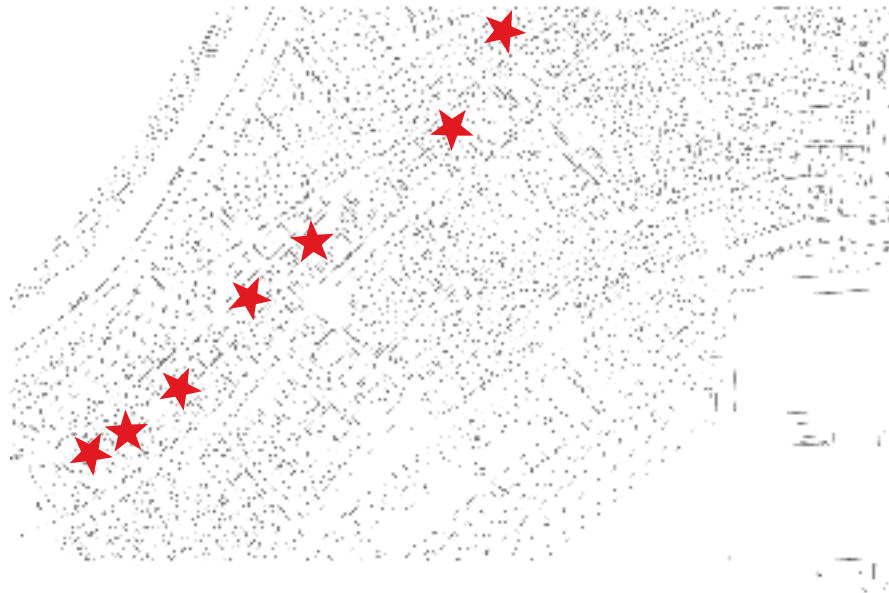
'Camarote de lujo', película filmada na Coruña e centrada críticamente na situación do emigrante do éxodo rural, e 'El pisito', comedia ácida sobre a relación inevitable entre miseria, avaricia e especulación.

Películas, en calquera caso, opostas a esa natureza totalitarista, abxecta e alienante do 'espectáculo' tal e como o describía Guy Debord(10) nos seus escritos situacionistas.

Como complemento ás proxeccións, realizouse un proxecto-documental, ilustrado con imaxes obtidas en 'derivadas' sen planificar nas que se filmaron situacións cotiás da vida no barrio.

A realización do documental, no que tivo de contacto directo e en profundidade cos debates e inxerencias veciñais, remataría por confirmar moitas das intuicións das que partiamos, e dar voz a aqueles aos que corresponde decidir as cuestións que habería que ter en conta para calquera intervención urbanística sensata e plural.

(10) [DEBORD, Guy; 'La sociedad del espectáculo', ed. Pretextos, Valencia, 1967]

A posición concreta da localización de cada unha das proxeccións de cine e a súa relativa a o conxunto da trama a que pertencen, cas súas diferentes capacidades de visualización dentro do barrio, móstranse ós veciños como puntos máis ou menos recoñecibles.

A proximidade entre elas e respecto a os focos de actividade comercial e de ocio, xunto co tráfico rodado e peonil, son datos que cruzados co a elección do número de proxeccións que se realizan, o horario, duración das mesmas e a súa frecuencia, provocarán unha determinada aceptación da proposta por parte dos veciños.

Para a elección dos emprazamentos, recorremos a un concepto de Ignasi Solá-Morales(11) cuxa vixencia non fai senón crecer na presente tardomodernidade: o 'terrain vague', os espazos residuais ou en situación de desuso, que exceden por algún motivo a súa cualificación urbanística legal, e cuxa potencialidade de usos imprevistos susténtase sobre o sentido que Deleuze daba a 'o virtual'.

Fronte ao 'non-lugar' de Marc Augé(12) como situación fáctica e actual de desumanización, o terrain-vague é virtual no que ten de non-codificado, de plegue entre situacións reguladas, e de área de pura potencialidade cuxa apropiación corresponde, en última instancia, ao cidadán.

Aínda que a nivel socioeconómico a zona centro funciona como unha constelación de situacións dispareas (espazos simbólicos, populosas vías comerciais, zonas en sombra, baleiros, espazos esquecidos...) o seu trazado urbano segue unha mesma configuración en todo o barrio: vías lonxitudinais de comercio e tránsito, e

outras transversais semiocultas que funcionan como vías de servizo ás primeiras. Nesta configuración inicial atopamos numerosos accidentes e singularidades tais como estreitamentos angostos, cruces de rúas, ensanches puntuais, usos espontáneos, 'refuxios' naturais e nodos de uso ambíguo, perfectamente acordes coa tese de Solá-Morales.

E de entre todos eles, decidimos desde un primeiro momento seleccionar unicamente aqueles situados na zona do barrio que con maior virulencia sufriu a decadencia e semiesquecemento como consecuencia da aparición dos usos xenéricos: entre a rúa San Andrés e a praza de Orzán, entre Panaderas e a Praza de Pontevedra, a área urbana articulada ao redor dos eixos Cordelería/Orzán e onde o barrio cotián e singular sobrevive con maior grao de pureza.

Esa é a 'zona cero' da problemática urbana da que falábamos, e tamén a zona onde unha hipotética esencia de 'a pescadería' mantense máis recoñecible, nun equilibrio inestable pero, á súa maneira, vitalista.

Arriba

Plano de localización de accións na Pescadería. 7 emprazamentos posibles.

[*]

Na páxina seguinte

Fotogramas pertencentes a o proxecto documental 'pescadería, un barrio oculto no centro', para 'a cidade dos barrios'.
Dispoñible na rede:
www.blip.tv/file/3649859
[Borja Vilas+Pescadería 20]

(11) [SOLÁ MORALES, Ignasi; 'Presente y futuros, la arquitectura de las grandes ciudades', COAC, Barcelona, 1996]

(12) [AUGE, Marc; 'Los no lugares', ed. Gedisa, Barcelona, 1992]

Dos sete enclaves iniciais que chegamos a considerar como susceptibles de dar sentido á nosa acción, seleccionamos dúas 'prazas' que dalgún modo manifestaban fenómenos urbanos moi interesantes. Son ambas as dúas semidesconocidas polos cidadáns foráneos ao barrio, exemplifican a heteroxeneidade e singularidade do trazado viario, e xorden espontaneamente no desenvolvemento da zona (unha como aproveitamento dun solar baleiro, a outra como un ensanche existente).

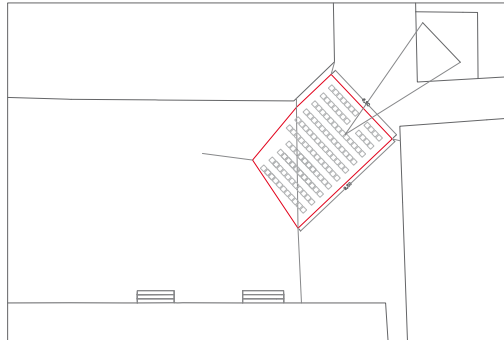
Intuímos que a colonización efémera deses espazos para unha proxección na rúa, resultaría o suficientemente sorprendente entre os viciños como para que estes descubrisen a súa utilidade potencial.

Sería un exemplo da multiplicidade de experiencias sociais espontáneas ás que se presta un entorno abandonado á súa sorte polas autoridades, e a urxencia de salvagardar a singularidade e poesía duns ambientes e unhas formas de vida que necesitan saír á luz, significarse e autoafirmarse.

A intervención buscou maximizar a súa sinxeleza e naturalidade, e por iso limitouse a utilizar os escasos medios necesarios para transformar un terrain-vague nunha sala de proxección ao aire libre: unha pantalla, un proxector, unhas poucas cadeiras (dada a intención doméstica do acto, non máis de cen), e unha cubrición que ademais funcionase como reclamo icónico.

A capacidade que nos proporciona a montaxe deste uso coñecido e cotián, como é a proxección de cine a pequena escala, pero agora sacado do seu contexto habitual doméstico e comercial, e trasladado a diferentes escenarios dentro da trama, ofrece moitas pegadas para poder entender realidades do barrio que permanecen ocultas en análisis máis convencionais.

Localización 1. Praza Cormelana
Aforo previsto: 120p
Plano pendente: 2%
Pantalla sobre medianeira

De esquerda a dereita e de arriba a abaixo

Ficha 1. PRAZA CORMELANA.
Localización de accións no barrio da Pescadería.

Instalación na praza Vista, dentro do proxecto 'pescadería, un barrio oculto no centro' para 'a cidade dos barrios'. 29 de Abril de 2010.

Ficha 2. PRAZA DE PERILLANA.
Localización de accións no barrio da Pescadería.
[*]

Na páxina anterior

Instalación en praza Vista, dentro do proxecto 'cine na pescadería'. 29 de Abril de 2010.
[*]

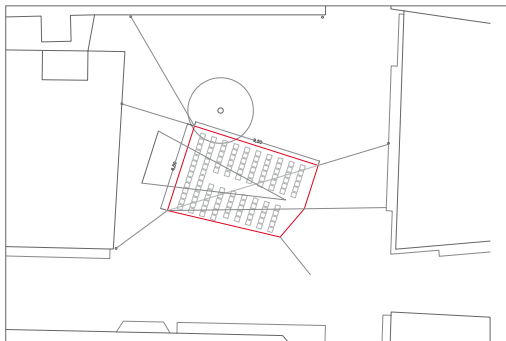
Finalmente este achegamento á problemática das dinámicas do centro na Coruña, descobre fenómenos e patoloxías moi habituais noutras cidades europeas de tamaño semellante: as inercias resultantes do tránsito das cidades nas que o tecido produtivo e industrial está moi articulado cultural e economicamente no urbano, cara a un novo modelo de Cidade terciaria especializada e limpa, e na que a miúdo o identitario queda reducido ao pintoresquismo romántico dos espazos de ficción ou pompas de inmanencia dos que falan sociólogos como Cucó i Giner(13) ou Manuel Castells(14). A hipervelocidade das mutacións urbanas contemporáneas fai moi

(13) [CUCÓ Y GINER, Josepa; 'Antropología urbana', ed. Ariel, Barcelona, 2004]

(14) [CASTELLS, Manuel; 'Local y global, gestión de las ciudades en la era de la información', ed. Taurus, Madrid, 1997]

Localización 2
Praciña da rúa Perillana
Aforo previsto: 90p
Plano pendente: 3%
Pantalla sobre medianeira

Localización 3. Praza Pastoriza
Aforo previsto: 120p
Plano pendente: 2%
Pantalla sobre soporte

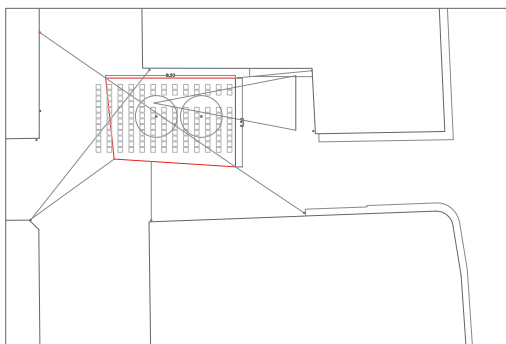
A actividade consistió na preparación, montaxe e desmontaxe dun acto sinxelo, barato e efímero. Proxectar cine ó aire libre, baixo unha lona estendida de PVC de 9.5x6.5m. que protexera da choiva a unha comunidade de aproximadamente 100 veciños sentados, proporcionándolles o máximo confort e visibilidade.

Se buscou a óptima ubicación dun proxector de vídeo a distancia adecuada da pantalla e a regulación do son necesario, así como o rápido desmontaxe, para a súa repetición na seguinte sesión.

difícil a toma de conciencia por parte do cidadán das potenciais consecuencias de certas realidades que están a ter lugar, de tal maneira que en apenas un par de anos, certas decisións poden cambiar completamente a cidade tal e como a coñecemos, e pór en perigo de extinción formas de vida e estruturas sociais construídas durante moitas décadas.

Nesta situación de empuxe homoxeneizador do global, urxe apelar á protección responsable dos modos de vida daqueles cidadáns que están tan incomunicados cos órganos e os mecanismos de acción do poder, que apenas son escoitados nas tomas de decisións.

Localización 4. Praza Vista
Aforo previsto: 130p
Plano pendente: 6%
Pantalla sobre medianeira

De esquerda a dereita e de arriba a abaixo

Ficha 3. PRAZA PASTORIZA.
Localización de accións no barrio da Pescadería.

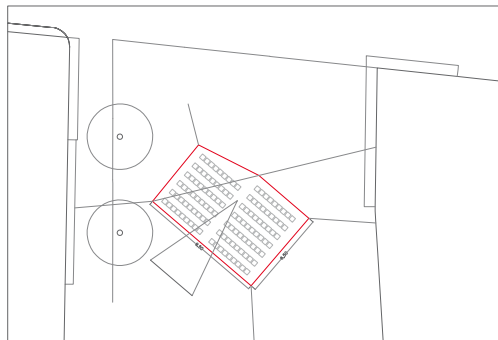
Instalación na praza Vista, dentro do proxecto 'pescadería, un barrio oculto no centro' para 'a cidade dos barrios'. 29 de Abril de 2010.

Ficha 4. PRAZA VISTA.
Localización de accións no barrio da Pescadería.

[*]

Os espazos valeiros son seleccionados atendendo o seu carácter estritamente utilitario, alonxados de calqueira caracterización simbólica que se atribúe o espazo público no centro da cidade.

O desenrolo desta actividade permitiunos estudar relacións entre valeiros e cheos, os seus tamaños, orientacións e soleamento, a exposición a os ventos máis fríos, etc, e nos proporcionou un laboratorio dende o que obter datos de moita utilidade para unha mellor comprensión das realidades que operan no barrio.

Localización 5. Praza Africano
Aforo previsto: 120p
Plano pendente: 1%
Pantalla sobre soporte

Se a potencia e velocidade dos fenómenos da cidade xenérica son demasiado puxantes como para tentar contelos, cabe investigar estratexias (se non activas, polo menos si reactivas) capaces de facer da necesidade de virtude e pór en funcionamento potencialidades que hibernan no virtual: as heterodoxias sociais e urbanas, as zonas límite, os espazos esquecidos, a cidade oculta.

Os espazos marginais e en decadencia contan como potencialidade a súa invisibilidade e as súas latencias: ás veces un barrio consegue ocultarse, como neste caso, no centro. Quizais poda emerxer de novo, sen deixar de ser o de sempre, e de maneira sempre insospeitada.

De esquerda a dereita e de arriba a abaixo

Ficha 5. PRAZA DO AFRICANO. Localización de accións no barrio da Pescadería.

Instalación en praza Pastoriza, dentro do proxecto 'pescadería, un barrio oculto no centro' para 'a cidade dos barrios'. 30 de Abril de 2010.

Ficha 6. TRAVESÍA BOQUETE DE SAN ANDRÉS. Localización de accións no barrio da Pescadería. [*]

Localización 6
Travesía Boquete San Andrés
Aforo previsto: 120p
Plano pendente: 5%
Pantalla sobre soporte

[*] *tódolos contenidos gráficos sen fonte de referencia:*

[Pescadería 20]
pescaderia20.blogspot.com

Pescadería 20 en 'pescadería, un barrio oculto no centro' para 'a cidade dos barrios' foron:

René Freire
 Borja Vilas
 Roi Ribeira
 Nacho Sánchez
 Nacho Hortas
 César Losada
 Adolfo Agra
 Concepción García

AGRADECIMENTOS:

CENTRO GALEGO DE ARTES DA IMAXE, ASOCIACION DE VICIÑOS ENSENADA DO ORZAN, COCIÑA ECONOMICA, CIRCULO DE ARTESANS, LA FLOR DEL JAMON, TEJIDOS OLIVA, ABUELA LEO, BAR EL MOLINO, BAR LA BARRA, BAR CHURRERIA DARO, DISCOS PORTOBELLO, E TODOS OS VICIÑOS DO BARRIO

A PESCADERIA: UN BARRIO OCULTO NO CENTRO E UN PROXECTO DE PESCADERIA20 PARA ACIDADEDOSBARRIOS.ORG

Á esquerda

Instalación en praza Vista, dentro do proxecto 'pescadería, un barrio oculto no centro', para 'a cidade dos barrios'. 29 de Abril de 2010.

Abaixo

Instalación en praza Pastoriza, dentro do proxecto 'pescadería, un barrio oculto no centro', para 'a cidade dos barrios'. 30 de Abril de 2010.

[*]

